

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36015159	Chan do Monte	Marín	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
COM	Comercio e márketing	CMCOM01	Actividades comerciais	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1227	Xestión dun pequeno comercio	2022/2023	10	174	208
MP1227_12	Plan de creación dun comercio	2022/2023	10	104	124
MP1227_22	Xestión e contabilidade dun comercio	2022/2023	10	70	84

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	ANTONIO JOSÉ OROSA PETEIRA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O entorno produtivo de Marín, está relacionado co mar e condicionado pola súa situación como entrada da comarca do Morrazo (Bueu, Moaña, Cangas) e a súa proximidade á capital da provincia: Pontevedra.

As empresas radicadas no concello realizan actividades extractivas, conxeado de peixes e mariscos, venda e transformación do produto, loxística... e outras; Ademais hai empresas complementarias das citadas anteriormente, e outras do sector servizos: supermercados, tendas, talleres, etc

O currículo está integrado no sector produtivo citado, pois contempla as actividades e procesos máis comúns no ámbito funcional da empresa.

Neste senso, esta programación adecúase a estas necesidades do entorno produtivo e permite formar profesionais cos coñecementos adecuados.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A empresa	Concepto de empresa e empresario. Elementos da empresa. Clases. Funcións. Clasificación. Relación co entorno.	14	10
2	A idea de negocio e o plan de empresa	A idea do negocio. Relación das empresas co seu entorno. Plan de negocio. Normativa aplicable aos pequenos comercios. Orientación e asesoramento a pequenos comercios	14	10
3	A forma xurídica da empresa.	A forma xurídica da empresa. Factores a considerar. Empresas sen personalidade xurídica propia. Empresas con personalidade xurídica propia.	20	10
4	A financiación da empresa	A financiación da empresa. Fontes de financiación propias e alleas. Determinación das necesidades de financiación para a apertura do negocio. Formas de adquisición do local comercial.	28	10
5	Trámites para a creación dunha empresa	Trámites para empresas con forma xurídica de empresario individual. Trámites para empresas con forma xurídica de sociedade limitada. Creación telemática da empresa.	20	10
6	Xestión económica e tesourería no pequeno comercio.	Técnicas de previsión de demanda, cálculo do precio de venda. Umbral de rendibilidade. Período medio de maduración. Métodos de selección de investimentos. Ratios de liquidez, dispoñibilidade e endebedamento.	28	10
7	Obrigacións fiscais no establecemento comercial.	Difrentes tipos de tributos. Imposto de actividades económicas. A xestión do IVE Os rexímenes de tributación. Recargo de equivalencia. IRPF. Modalidades de tributación. Impuesto de sociedades e a súa tributación.	20	10
8	Documentos de compraventa, de cobro e de pago.	Factura: convencional e electrónica. O cheque. A transferencia bancaria. A letra e o pagaré. Medios de pago electrónico. Cálculo dos custos de negociación de efectos comerciais	19	8
9	A contabilidade	Patrimonio da empresa. Balance de situación. Contas patrimoniais de regularización. Libros contables e de rexistro. A conta de perdas e ganancias. O ciclo contable. O plan xeral de contabilidade para as pymes. As contas anuais	20	10
10	A xestión dos recursos humanos.	Inscripción á seguridade social de altas e baixas de empresa. Afilación, altas e baixas á Seguridade Social dos traballadores. Nómina e boletíns de cotización á Seguridade Social. O rexime de cotización á Seguridade Social dos traballadores autónomos.	20	10
11	A calidade do servizo ao cliente.	O servizo de calidade e o código de boas prácticas. Instrumentos para medir a calidade e a satisfacción do cliente. A normativa que afecta ao comercio ao por menor. O plan de xestión de incidencias e o de calidade. Normas de protección ao consumidor	5	2

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A empresa	14

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Obtén información sobre iniciativas emprendedoras e oportunidades de creación dunha pequena empresa, valorando o impacto sobre o contorno de actuación e incorporando valores éticos	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Considerouse o concepto de cultura emprendedora, valorando a súa importancia como fonte de creación de emprego e de benestar social
CA1.2 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación e a colaboración para ter éxito na actividade emprendedora
CA1.3 Descríbíronse individualmente as funcións básicas da empresa e analizáronse todas en conxunto como un sistema integral
CA1.4 Recoñeceuse o fenómeno da responsabilidade social da empresa e a súa importancia como elemento de estratexia empresarial
CA1.5 Identificáronse prácticas empresariais que incorporen valores éticos, sociais e de respecto polo ambiente

4.1.e) Contidos

Contidos
A empresa: concepto e elementos.
Funcións básicas da empresa.
A empresa e a persoa empresaria.
Clasificación das empresas atendendo a distintos criterios.
Características das pequenas e medianas empresas (PME).
Factores claves das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade e formación.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	A idea de negocio e o plan de empresa	14

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Obtén información sobre iniciativas emprendedoras e oportunidades de creación dunha pequena empresa, valorando o impacto sobre o contorno de actuación e incorporando valores éticos	NO
RA3 - Elabora un proxecto de creación dun pequeno comercio, delimitando as súas características e incluíndo un estudo de viabilidade para a súa posta en marcha e a súa sustentabilidade	SI
RA4 - Elabora un plan básico de investimentos, identificando os activos fixos que se requiren, a súa forma de adquisición e os recursos financeiros necesarios, en función das características da tenda e dos produtos que se vaian comercializar	NO
RA5 - Planifica a xestión económica e a tesouraría do pequeno comercio, establecendo o sistema de fixación de prezos que garanta a súa rendibilidade e a súa sustentabilidade no tempo	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Identifícanse os principais elementos do contorno xeral da empresa, analizando factores económicos, sociais, demográficos, culturais, tecnolóxicos, ambientais e político-legais
CA1.7 Descríbense os factores do microcontorno da empresa, analizando a competencia, provedores/as, subministradores/as e intermediarios/as, e as institucións que regulan e/ou inflúen no comercio interior
CA1.8 Identifícanse as vantaxes e as fortalezas do comercio de proximidade tradicional fronte ás grandes superficies e outras formas de distribución retalista
CA1.9 Identifícanse os organismos públicos e privados que proporcionan información, orientación e asesoramento a pequenos comercios, e describírense os servizos que prestan e os recursos dispoñibles en liña
CA3.1 Establecéronse a situación e as características da tenda en función da densidade, a diversidade e a accesibilidade da súa zona de influencia, o tipo de clientela e os seus hábitos de compra, os produtos que se vaian comercializar, etc
CA3.2 Identifícanse as fortalezas e debilidades persoais, e as oportunidades e ameazas do contorno, mediante a correspondente análise DAFO
CA3.3 Defínese a oferta comercial ou variedade de produtos, en función das oportunidades de negocio, o perfil da clientela, as tendencias do mercado, a competencia da zona de influencia, etc
CA3.4 Inclúese un plan de investimentos básico que recolle os activos fixos necesarios, a forma de adquisición e o seu financiamento
CA3.5 Elaborouse unha lista de prezos dos produtos, aplicando os criterios de fixación de prezos establecidos
CA3.6 Inclúese un estudo de viabilidade económica e financeira do comercio, elaborando unha conta de resultados básica para dous exercicios, a partir da estimación de ingresos, gastos e custos previstos, e recursos financeiros necesarios, e calculando razóns económico-financieiras
CA3.7 Valorouse a posibilidade de contratar persoal en función das características e as necesidades do comercio, calculando os custos e definindo as funcións que haxa que cubrir, o perfil das persoas candidatas e o procedemento de selección
CA3.8 Valorouse a conveniencia de aplicar innovacións tecnolóxicas e de acudir a accións formativas, analizando os puntos débiles e a relación entre custo e beneficio esperado, no relativo á viabilidade e á sustentabilidade do negocio
CA3.9 Estudouse a posibilidade de comercialización en liña e doutros xeitos de venda a distancia, calculando o seu custo e tendo en conta as características dos produtos, o impacto esperado e os usos e as prácticas do sector
CA4.1 Determináronse as necesidades da tenda (local, moblaxe, equipamentos, sistema de cobramento, terminal punto de venda, etc.), en función da idea de negocio, do tipo de clientela e dos produtos e servizos que haxa que ofrecer
CA4.2 Obtívose información sobre posibles axudas e subvencións para a compra do equipamento da tenda, e identifícanse os organismos onde se tramitan
CA4.3 Determinouse o xeito de adquisición do local, avaliando as modalidades de compravenda, traspaso ou alugamento, a partir da análise de custos, dereitos e obrigas de cada modalidade
CA4.5 Valoráronse as opcións de leasing e renting para a adquisición dos equipamentos, calculando os custos e analizando os requisitos e as garantías exixidas
CA5.7 Calculáronse os custos de persoal e seguridade social a cargo da empresa

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Relacións da PME co conxunto da sociedade.</p> <p>Institucións e organismos competentes en comercio interior.</p> <p>Características do pequeno comercio de proximidade.</p> <p>Organismos e entidades públicas e privadas que proporcionan información e orientación a pequenos comercios.</p> <p>Plan de empresa: idea de negocio.</p> <p>Análise do contorno xeral e específico dunha pequena empresa.</p> <p>Relacións da PME co seu contorno.</p> <p>Análise do macrocontorno da empresa.</p> <p>Análise do mercado e o contorno comercial: situación, accesibilidade e proximidade á clientela, zona de influencia, perfil da clientela e competencia.</p> <p>Métodos e técnicas para seleccionar a situación do local comercial.</p> <p>Análise interna e externa da empresa: análise DAFO (debilidades, ameazas, fortalezas e oportunidades).</p> <p>Estudo da poboación consumidora e da clientela.</p> <p>Definición das características da tenda.</p> <p>Definición da oferta comercial ou variedade de produtos.</p> <p>Prezos de venda dos produtos: lista de prezos de venda ao público.</p> <p>Elaboración do plan de empresa no que se inclúa o plan de investimentos básico, con indicación dos recursos financeiros necesarios e o estudo de viabilidade económico-financieira do comercio (contas básicas de resultados a partir da previsión de ingresos, custos e gastos, marxes e resultados).</p> <p>Decisión de compra ou alugamento do local e outros activos.</p> <p>Procura de subministradores/as e solicitude de ofertas e orzamentos.</p>

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	A forma xurídica da empresa.	20

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Determina a forma xurídica da empresa e os trámites que se exigen para a súa creación e posta en marcha, con aplicación da normativa mercantil, laboral e fiscal	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse as formas xurídicas que pode adoptar unha pequena empresa, analizando características, capital social, número, obrigas formais e responsabilidade dos/as socios/as, etc
CA2.2 Calculáronse os gastos de constitución e posta en marcha da empresa derivados de cada forma xurídica, consultando a lexislación
CA2.3 Obtívose información sobre posibles axudas e subvencións para a creación dunha empresa, identificando os requisitos e os trámites que cumpra realizar
CA2.4 Seleccionouse a forma xurídica máis axeitada, a partir dun estudo comparativo, valorando os custos, os trámites e as obrigas xurídicas, así como a responsabilidade dos/as socios/as
CA2.5 Consultouse a normativa estatal, autonómica e local que regula e/ou afecta o pequeno comercio

4.3.e) Contidos

Contidos
Empresa individual: responsabilidade xurídica e obrigas formais.
Sociedade mercantil: tipos de sociedades.
Sociedade anónima.
Sociedade de responsabilidade limitada.
Sociedades laborais: anónima e limitada.
Outras sociedades mercantís.
Sociedades cooperativas.
Sociedades civís e comunidades de bens.
Selección da forma xurídica axeitada para un pequeno comercio.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	A financiación da empresa	28

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Elabora un plan básico de investimentos, identificando os activos fixos que se requiren, a súa forma de adquisición e os recursos financeiros necesarios, en función das características da tenda e dos produtos que se vaian comercializar	SI
RA5 - Planifica a xestión económica e a tesouraría do pequeno comercio, establecendo o sistema de fixación de prezos que garanta a súa rendibilidade e a súa sustentabilidade no tempo	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Determináronse as necesidades da tenda (local, moblaxe, equipamentos, sistema de cobramento, terminal punto de venda, etc.), en función da idea de negocio, do tipo de clientela e dos produtos e servizos que haxa que ofrecer
CA4.2 Obtívose información sobre posibles axudas e subvencións para a compra do equipamento da tenda, e identificáronse os organismos onde se tramitan
CA4.3 Determinouse o xeito de adquisición do local, avaliando as modalidades de compravenda, traspaso ou alugamento, a partir da análise de custos, dereitos e obrigas de cada modalidade
CA4.4 Obtívose información sobre servizos bancarios e formas de financiamento dos investimentos e demais operacións, analizando o procedemento, a documentación, os requisitos e as garantías exixidas para obter un crédito ou un préstamo bancario
CA4.5 Valoráronse as opcións de leasing e renting para a adquisición dos equipamentos, calculando os custos e analizando os requisitos e as garantías exixidas
CA4.6 Selecionouse a forma de obtención e de financiamento dos equipamentos e das instalacións da tenda, avaliando os custos e os riscos
CA4.7 Seleccionáronse as pólizas de seguros axeitadas, en función das coberturas necesarias, segundo as continxencias e as exixencias legais da actividade
CA5.3 Establecéronse prazos, forma e medios de pagamento, descontos e facilidades de pagamento á clientela, en función da capacidade financeira da empresa, as características do produto, o tipo de clientela e os usos e as prácticas do sector
CA5.4 Elaborouse o calendario de cobramentos e pagamentos previstos, en función das necesidades, os compromisos e as obrigas de pagamento do pequeno comercio, e asegurando a dispoñibilidade de efectivo na caixa diariamente
CA5.5 Previuse o sistema para comprobar periodicamente e sistematicamente a liquidez da tenda, axustando os compromisos de pagamento e as estimacións de cobramento
CA5.6 Calculáronse os custos financeiros e os riscos de xestión de cobramento e de negociación de efectos comerciais
CA5.7 Calculáronse os custos de persoal e seguridade social a cargo da empresa
CA5.8 Definiuse o procedemento de valoración sistemática da actividade económica e financeira do comercio, calculando razóns de rendibilidade, solvencia, endebedamento e liquidez, para detectar e corrir posibles desaxustes

4.4.e) Contidos

Contidos
Estrutura económica e estrutura financeira da empresa.
Ofinanciamento a curto prazo: créditos comerciais e adiamento de pagamento, créditos bancarios, negociación de efectos comerciais. Xuros e gastos.
Cálculo dos custos financeiros.
Fontes de financiamento propio e alleo, interno e externo.
Determinación das necesidades de investimento para a apertura da tenda.

Contidos

Subvencións oficiais e axudas financeiras á actividade dunha pequena ou mediana empresa (PME).

Decisión de compra ou alugamento do local e outros activos.

Procura de subministradores/as e solicitude de ofertas e orzamentos.

Orzamentos e condicións de compra e/ou alugamento.

Selección do/a subministrador/ora máis conveniente.

Financiamento a longo prazo: préstamos, leasing, renting e outras formas de financiamento. Xuros, comisións e outros gastos.

0Análise da información contable e económico-financeira da empresa.

Análise da viabilidade e da sustentabilidade económico-financeira da empresa.

Cálculo e interpretación de razóns económico-financeiras básicas: rendibilidade, liquidez, solvencia e endebedamento.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Trámites para a creación dunha empresa	20

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Determina a forma xurídica da empresa e os trámites que se exigen para a súa creación e posta en marcha, con aplicación da normativa mercantil, laboral e fiscal	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.6 Determináronse os trámites administrativos e xurídicos, as autorizacións e as licenzas que se requiren para a apertura e a posta en marcha do comercio, así como os organismos onde se xestionan e/ou tramitan
CA2.7 Identificáronse as obrigas mercantís, laborais e fiscais derivadas do exercicio da actividade económica da empresa
CA2.8 Formalizouse a documentación que se require para a creación e a posta en marcha da empresa

4.5.e) Contidos

Contidos
0Constitución da empresa: requisitos e obrigas formais. Trámites que se deben realizar para a posta en marcha da empresa. Portelo único empresarial. Obrigas fiscais e laborais da empresa. Subvencións oficiais e axudas para a constitución e apertura da empresa.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Xestión económica e tesourería no pequeno comercio.	28

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Elabora un plan básico de investimentos, identificando os activos fixos que se requiren, a súa forma de adquisición e os recursos financeiros necesarios, en función das características da tenda e dos produtos que se vaian comercializar	NO
RA5 - Planifica a xestión económica e a tesouraría do pequeno comercio, establecendo o sistema de fixación de prezos que garanta a súa rendibilidade e a súa sustentabilidade no tempo	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.5 Valoráronse as opcións de leasing e renting para a adquisición dos equipamentos, calculando os custos e analizando os requisitos e as garantías exixidas
CA5.1 Estableceuse o sistema de fixación dos prezos de venda en función dos custos, a marxe de beneficios, os impostos sobre o consumo, o ciclo de vida do produto, os prezos da competencia, a diferenciación do produto, a percepción do valor da clientela, etc
CA5.2 Realizáronse previsións da demanda e os ingresos por vendas, e dos custos e gastos previstos, a partir dos datos obtidos de fontes externas que facilitan información económica do sector e doutros comercios similares

4.6.e) Contidos

Contidos
Orzamentos e condicións de compra e/ou alugamento.
Previsión da demanda.
0Análise da información contable e económico-financieira da empresa.
Análise da viabilidade e da sustentabilidade económico-financieira da empresa.
Cálculo e interpretación de razóns económico-financieiras básicas: rendibilidade, liquidez, solvencia e endebedamento.
Previsión de ingresos e gastos.
Elaboración de orzamentos.
Fixación dos prezos de venda atendendo a distintos criterios.
Cálculo dos prezos de venda en función dos custos, a marxe comercial, etc.
Cálculo do punto morto ou limiar de rendibilidade.
Avaliación de investimentos e cálculo da rendibilidade.
Período medio de maduración.
Técnicas de control de fluxos de tesouraría e liquidez.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Obrigacións fiscais no establecemento comercial.	20

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Xestión a documentación comercial e de cobramento e pagamento derivada da compravenda dos produtos e/ou servizos prestados, respectando a normativa mercantil e fiscal	NO
RA2 - Xestión o proceso administrativo, contable e fiscal da empresa, aplicando a lexislación mercantil e fiscal, e os principios e normas do Plan Xeral Contable (PXC) para as pequenas e medianas empresas (PME)	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Interpretouse a normativa reguladora do imposto sobre o valor engadido (IVE) e as obrigas establecidas para a facturación de produtos e/ou servizos
CA2.6 Formalizáronse as declaracións-liquidacións periódicas do IVE, en función do réxime de tributación elixido
CA2.7 Determináronse as obrigas fiscais derivadas dos impostos que gravan os beneficios, en función da forma xurídica da empresa (IRPF e imposto de sociedades)
CA2.8 Valorouse a posibilidade de utilizar asesoramento externo de carácter laboral, fiscal e/ou contable, en función das características da empresa

4.7.e) Contidos

Contidos
Fiscalidade das operacións de venda e prestación de servizos. Imposto sobre o valor engadido (IVE): operacións gravadas; repercusión do IVE; tipos de gravame; recarga de equivalencia.
Sistema tributario español. Impostos directos e indirectos.
Obrigas fiscais do pequeno comercio. Calendario fiscal.
Xestión do imposto sobre o valor engadido (IVE). Réximes de tributación.
Declaración-liquidación do IVE.
Imposto sobre a renda das persoas físicas (IRPF). Modalidades de tributación.
Imposto de sociedades. Modalidades de tributación.
Outros impostos e tributos que afectan o pequeno comercio.
Manexo dun paquete integrado de xestión comercial e contable.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Documentos de compraventa, de cobro e de pago.	19

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Xestiona a documentación comercial e de cobramento e pagamento derivada da compravenda dos produtos e/ou servizos prestados, respectando a normativa mercantil e fiscal	SI
RA2 - Xestiona o proceso administrativo, contable e fiscal da empresa, aplicando a lexislación mercantil e fiscal, e os principios e normas do Plan Xeral Contable (PXC) para as pequenas e medianas empresas (PME)	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Interpretouse a normativa mercantil e fiscal, e os usos do comercio que regulan a facturación de produtos e servizos, incluíndo a facturación electrónica
CA1.2 Interpretouse a normativa reguladora do imposto sobre o valor engadido (IVE) e as obrigas establecidas para a facturación de produtos e/ou servizos
CA1.3 Elaboráronse facturas correspondentes ás operacións de compravenda e/ou prestación de servizos, de acordo coa normativa mercantil e fiscal, e cos usos do comercio, utilizando ferramentas informáticas
CA1.4 Realizouse o rexistro periódico das facturas emitidas e recibidas que exige a normativa do IVE
CA1.5 Formalizáronse e xestionáronse os documentos correspondentes aos medios de pagamento e cobramento das operacións da empresa
CA1.6 Preparáronse remesas de efectos comerciais para o seu envío ás entidades bancarias en xestión de cobramento ou para a súa negociación e o seu desconto
CA1.7 Elaboráronse facturas de negociación de efectos comerciais
CA2.8 Valorouse a posibilidade de utilizar asesoramento externo de carácter laboral, fiscal e/ou contable, en función das características da empresa

4.8.e) Contidos

Contidos
Facturación das vendas: características, requisitos legais e tipos de facturas.
Formalización e expedición de facturas comerciais.
Rexistro e conservación de facturas segundo a normativa mercantil e fiscal.
Medios e documentos de pagamento e cobramento: cheque, transferencia bancaria, recibo normalizado, letra de cambio e obriga de pagamento, e medios de pagamento electrónicos.
Xestión de cobramento de efectos comerciais.
Negociación e desconto de efectos comerciais.
Cálculo dos custos de negociación de efectos comerciais.
Manexo dun paquete integrado de xestión comercial e contable.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	A contabilidade	20

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Xestióna o proceso administrativo, contable e fiscal da empresa, aplicando a lexislación mercantil e fiscal, e os principios e normas do Plan Xeral Contable (PXC) para as pequenas e medianas empresas (PME)	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícaronse as funcións da contabilidade e os libros obrigatorios e voluntarios que debe levar a empresa
CA2.2 Diferenciáronse as partidas do balance (activo, pasivo e patrimonio neto), analizando as súas características e a relación funcional
CA2.3 Rexistráronse as operacións realizadas de acordo cos principios xerais e as normas de valoración do PXC para as PME, utilizando a aplicación informática dispoñible
CA2.4 Calculouse a amortización dos elementos do inmovilizado, de acordo coa normativa fiscal e co PXC para as PME
CA2.5 Calculouse o resultado do exercicio e elaboráronse as contas anuais, de acordo co PXC para as PME
CA2.8 Valorouse a posibilidade de utilizar asesoramento externo de carácter laboral, fiscal e/ou contable, en función das características da empresa

4.9.e) Contidos

Contidos
O Rexistro das operacións. Ciclo contable. Resultado do exercicio. Contas anuais. O Manexo dun paquete integrado de xestión comercial e contable. Contabilidade da empresa. Patrimonio da empresa: activo, pasivo e patrimonio neto. Balance. Partidas que o integran e relación funcional entre elas. Contas. Conceptos de investimento, gasto e pagamento, ingreso e cobramento. Libros contables e de rexistro. Plan Xeral Contable para as pequenas e medianas empresas.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	A xestión dos recursos humanos.	20

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Xestión o proceso administrativo, contable e fiscal da empresa, aplicando a lexislación mercantil e fiscal, e os principios e normas do Plan Xeral Contable (PXC) para as pequenas e medianas empresas (PME)	NO

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.8 Valorouse a posibilidade de utilizar asesoramento externo de carácter laboral, fiscal e/ou contable, en función das características da empresa

4.10.e) Contidos

Contidos
Xestión laboral no pequeno comercio. Altas e baixas de traballadores/as, nóminas e boletíns de cotización á Seguridade Social. Réxime de cotización á Seguridade Social de traballadores/as autónomos/as.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	A calidade do servizo ao cliente.	5

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Xestiona o proceso administrativo, contable e fiscal da empresa, aplicando a lexislación mercantil e fiscal, e os principios e normas do Plan Xeral Contable (PXC) para as pequenas e medianas empresas (PME)	NO
RA3 - Elabora un plan para a implantación dun servizo de calidade e proximidade con atención personalizada á clientela, potenciando a singularidade e a competitividade do comercio	SI

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.8 Valorouse a posibilidade de utilizar asesoramento externo de carácter laboral, fiscal e/ou contable, en función das características da empresa
CA3.1 Adaptáronse as características da tenda aos sistemas normalizados de calidade e aos códigos de boas prácticas aplicables ao pequeno comercio, de carácter comunitario, estatal, autonómico e local
CA3.2 Definíronse as pautas de atención á clientela, aplicando criterios de calidade, cortesía e trato personalizado, de acordo co establecido na norma UNE 175001-1 (calidade de servizo para o pequeno comercio) e noutras normas
CA3.3 Establecéronse os servizos adicionais á venda propios do servizo de proximidade (envío a domicilio e servizos posvenda) segundo as características da tenda, as demandas da clientela e os usos do sector, e valorouse o seu custo e a súa efectividade
CA3.4 Fíxéronse os horarios e o calendario de apertura da tenda, os períodos de rebaixas e promocións e outros aspectos de funcionamento, respectando a normativa local e os usos e costumes do comercio polo miúdo
CA3.5 Deseñouse un sistema actualizado de información e prezos dos produtos accesible á poboación consumidora, que garanta a correspondencia entre os prezos marcados nas etiquetas e os rexistrados na aplicación do TPV
CA3.6 Fíxose o procedemento de xestión de incidencias, queixas e reclamacións que garanta un servizo de calidade e o cumprimento da normativa de protección das persoas consumidoras
CA3.7 Estableceuse o procedemento para comprobar o mantemento das instalacións e a funcionalidade da variedade de produtos expostos, aplicando criterios comerciais e de seguridade en materia de prevención de riscos
CA3.8 Mantivéronse actualizadas as bases de datos da clientela, garantindo a súa confidencialidade e o respecto pola normativa de protección de datos

4.11.e) Contidos

Contidos
Características do servizo de calidade nun pequeno comercio.
Normativa de protección das persoas consumidoras aplicada a pequenos comercios.
Técnicas para comprobar o mantemento das instalacións e a exposición de produtos na tenda, aplicando criterios comerciais e de seguridade.
Plan de calidade do pequeno comercio.
Normas de calidade e códigos de boas prácticas en pequenos comercios.
Estratexias de calidade na atención á clientela en pequenos comercios.
Servizos adicionais á venda en pequenos establecementos.
Instrumentos para medir a calidade.
Normativa de ámbito estatal, autonómico e local que afecta o comercio polo miúdo.
Ferramentas informáticas de xestión das relacións coa clientela.

Contidos
Plan de xestión de incidencias, queixas e reclamacións no comercio.
Instrumentos para medir o grao de satisfacción da clientela.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA ACADAR A AVALIACIÓN POSITIVA

Todos os indicados no apartado 4.c .

AVALIACIÓNS e CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Cómpre indicar que de acordo co dito no módulo obxecto da presente programación realizarase a avaliación ao longo de todo o proceso formativo do alumnado tendo un carácter continuo. Comezaremos coa avaliación inicial dos alumnos ,as avaliacións parciais e a avaliación final .

AVALIACIÓN INICIAL.-

Nos primeiros días do comezo do curso realizarase un cuestionario co que se intentará saber o nivel acadado polos alumnos, o coñecemento previo do módulo, o seu interese por este ciclo, expectativas laborais,.....Os resultados recolleranse nun informe que se achegará ao titor do ciclo na sesión de avaliación inicial.

AVALIACIÓNS PARCIAIS

No curso actual 2022-23 teremos 2 sesións de avaliación (nos dous primeiros trimestres): a primeira que abrangue dende comezo do curso ata o 30 de novembro e a segunda a continuación ata a o 23 de marzo de 2023.

Na Primeira avaliación realizaranse dous exames.Cada un deles consta de contidos teóricos e contidos prácticos atendendo que en cada un deles as preguntas reflectirán as ponderacións sinaladas nesta programación.O primeiro exame comprenderá as unidades didácticas 1 e 2 e 3 e o segundo exame as unidades 4 e 5 e 6. A superación de cada exame acádase cunha nota numérica de 5 o superior .A puntuación do exames será a seguinte:

PARTE TEÓRICA: Preguntas valoradas con 5 puntos que poderán ser: tipo test, de resposta única, (sen penalización das respostas en branco e respostas incorrectas) , definicións breves, etc.

PARTE PRACTICA: Preguntas valoradas con 5 puntos.

PONDERACIÓN:TEORÍA-50%,PRACTICA-50%

A nota de avaliación formárase coa suma das notas acadadas nos dous exames, esixindo un mínimo dun 4 en cada un, así se un alumno obtivo no primeiro examen un 0 e no segundo un 7 non cumpriría a condición esixida tendo unha nota de avaliación de 4 e tendo que recuperar a parte non superada.Sen embargo, un alumno con nota de 4 nun e 6 noutro teríao superado con nota de 5.

A ponderación dos exames na nota de avaliación será dun 80%.

Á nota obtida nos exames(cumprindo o requisito sinalado) engadirase a:

B)Valoranse as actividades de participación do alumno nas actividades diarias(exercicios, resolución de problemas,..) de xeito que a corrección voluntaria dos mesmos supón unha nota de 0,10 a engadir a nota da avaliación fixando un máximo de 1 punto neste concepto.

C)A realización de traballos e tarefas propostos polo profesor na Aula Virtual será voluntaria por parte do alumnado.Ditos traballos e tarefas

versarán sobre contidos tratados no módulo e terán unha valoración máxima de 1 punto. A valoración será recollida nunha táboa na que se reflectirán ditos aspectos así como a puntuación final otorgada a cada alumno.

A ponderación da participación do alumnado e dos traballos realizados será dun 20% na nota de avaliación.

A nota da 1ª avaliación parcial do módulo formarase do seguinte xeito: notas dos exames (primeiro e segundo, sempre que se cumpra o requisito de que cada un supere o 4) + notas das saídas ao encerado para corrixir exercicios ou participación en actividades + nota dos traballos e tarefas voluntarios. A nota máxima será de 10 e os excesos á mesma non serán tidos en conta. A nota de avaliación non poderá ter decimais. Por exemplo un/a alumno/a que obtivese un 6 no primeiro exame e un 5 no segundo cumpriría o requisito esixido (mínimo de 4) e tería unha nota neste apartado de 5,5 que ponderaría un 80% na nota de avaliación, isto é, 4,40 (apartado A)

Se saíse a corrixir axeitadamente exercicios ao encerado tres veces acadaría: 0,30 puntos no apartado B, e se realizase un traballo que se propuxese e se valorara con 0,5 tería neste apartado C: 0,5 co que o total dos dous apartados sería de 0,80 puntos que ponderarían un 20% na nota de avaliación, isto é, 0,16.

A nota de avaliación sería $4,40 + 0,16 = 4,56$, 5 (non se teñen en conta os decimais)

A segunda avaliación terá tamén dous exames de similares características aos descritos anteriormente. O primeiro comprenderá as unidades didácticas 7, 8 e 9 e o segundo as unidades 10 e 11. O formato será semellante ao explicado anteriormente na primeira avaliación sendo tamén aplicábéis todo o dito antes sobre as actividades de participación e traballos.

A nota de avaliación formarase de igual xeito lembrando o establecido no artigo 26 da Orde citada que di que a cualificación dos módulos profesionais será numérica, entre un e dez, sen decimais e se consideran positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos. A valoración dos exames será semellante ao establecido para a primeira avaliación.

Nos módulos superados a cualificación final coincidirá coa obtida na segunda avaliación parcial e formaríase do seguinte xeito: a nota numérica da 1ª avaliación + a nota numérica da 2ª avaliación. A suma divídese entre 2 e redondearase a nota, se ten decimais, coa valoración global do profesor sobre a disposición do alumnado, interese na aprendizaxe...etc. Se seguindo o exemplo visto anteriormente, un/a alumno/a tivese un 5 na primeira avaliación e un 7 na segunda a nota sería de 6.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

En cada sesión parcial de avaliación realizarse un exame de recuperación para os alumnos que non acadasen resultados positivos. O exame terá as mesmas características que os de cada avaliación con contidos teóricos e prácticos, so que agora se realizarán nun mesmo día. Os alumnos/as terán que realizar a recuperación daquelas partes nas que non tiveran o mínimo de 4 (pode ser o primeiro exame, o segundo ou ben os dous). No caso de ter só unha parte, gárdase a nota da outra para conformar a nota da avaliación. Os resultados acadados serán valorados consonte a seguinte escala: de 4,5 a 5,5 se lle dará nota de 5, de 5,5 a 6,5 nota de 6, de 6,5 a 7,5 de 7, de 7,5 a 8,5 de 8, de 8,5 a 9,5 de 9 e a partir de 9,5 un 10. Teranse en conta as puntuacións das saídas ao encerado e dos traballos realizados. Por exemplo, se un alumno no primeiro exame obtivese unha nota de 2, e no segundo exame tivese nota de 6 tería que recuperar o primeiro exame. Se no exame de recuperación tivese unha nota de 7 a nota da recuperación sería: $(7 + 6) / 2 = 6,5$ que pondera un 80% e daría un 5,20. A esta engadiríanse as saídas que realizara ao encerado e a nota

do traballo .Supoñamos que tivese só unha saída(0,10) e non realizase ningún traballo, a nota de 0,10 na saída ponderaría un 20% isto e,0,02.A nota da recuperación sería $5,20 + 0,02 = 5,22$ e a nota (entre 4,5 e 5,5) sería de 5.

A nota da avaliación final será a suma das notas acadadas en cada avaliación dividida por 2 redondeando a nota tendo en conta a participación, asistencia do alumnado,....

Os alumnos con algunha avaliación parcial non superada e que teñan polo tanto algunha avaliación non superada terán que recuperala nos exames finais a celebrar no último mes de clase nos que se aplicará a escala que vimos anteriormente e a nota final se conformará de xeito semellante ao explicado.

Os alumnos que inda así non superen o módulo deberán matricularse no mesmo no vindeiro curso e programaranse coa debida antelación as correspondentes actividades de recuperación que básicamente consistirán en repasar as unidades didácticas e realizar os exercicios das mesmas.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Os alumnos que superen (tendo en conta os motivos laborais e persoais) o 10% de faltas de asistencia ao módulo ,perderán o dereito de avaliación continua. Poderán seguir asistindo as clases do módulo e tamén aos exames inda que estes non serán valorados polo profesor da materia.

Para superar o módulo, no mes de finalización das clases publicaranse no taboeiro de anuncios as datas dos exames que respetarán as características das exames por avaliacións parciais , se ben incluíndo todas as unidades didácticas das unidades formativas ponderando nun 50% os contidos teóricos e un 50% os prácticos.Superarase cunha nota mínima de 5 sendo necesario acadar unha nota de 2 en cada parte(teórica e práctica)

.Superarase cunha nota mínima de 5 sendo necesario acadar unha nota de 2 en cada parte(teórica e práctica.Se un alumno ten avaliacións parciais satisfactorias e perde o dereito posteriormente por atoparse nalgunha das seguintes situacións extraordinarias: enfermidade o accidente propios ou de familiares, asistencia e coidados destes, relación laboral con contrato, ou calquera outra de suficiente gravidade, estes contidos superados non se incluírán na proba final. Neste caso, a cualificación do módulo sería promediada do xeito habitual.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación farase en www.edu.xunta.es/programacións, dando conta mensualmente nas reunións de equipo docente.

No caso de modificacións na programación, xustificárase debidamente.

Ao final de curso cada docente realizará a Memoria final do módulo na que se incluírán tódalas propostas de mellora feitas durante o curso e que servirán como base para a elaboración das programacións do vindeiro curso.

Ademais realizarase a avaliación final da programación didáctica, na que se anotarán todas as incidencias acaecidas ao longo do mesmo. Esta avaliación será realizada en principio polo profesor, que anotará as observacións nun impreso que recolla todos os apartados da programación que estime deben ser tidas en conta.

Por outra banda a observación do alumnado e a realización de actividades nas primeiras semanas do curso é fundamental para coñecer a situación de partida dos alumnos/as e do grupo-clase e propiciar a aprendizaxe significativa do alumno. O obxectivo será avaliar:

A actitude e motivación en relación ao traballo de clase e ao traballo persoal: atención ante as explicacións, preguntas... participación xeral e o esforzo ante a demanda da realización de tarefas, presentación e coidado do material ou da carpeta de traballo.

Asistencia e comportamento

Coñecementos e formación anterior.

Coñecida a situación de partida do alumno/a e as dificultades que observamos, tentaremos establecer a tempo as oportunas medidas: reforzo educativo de tipo curricular e adaptación de recursos e materiais.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A observación do alumnado e a realización de actividades nas primeiras semanas do curso é fundamental para coñecer a situación de partida dos alumnos/as e do grupo-clase e propiciar a aprendizaxe significativa do alumno. O obxectivo será avaliar:

A actitude e motivación en relación ao traballo de clase e ao traballo persoal: atención ante as explicacións, preguntas... participación xeral e o esforzo ante a demanda da realización de tarefas, presentación e coidado do material ou da carpeta de traballo.

Asistencia e comportamento

Coñecementos e formación anterior.

Coñecida a situación de partida do alumno/a e as dificultades que observamos, tentaremos establecer a tempo as oportunas medidas: reforzo educativo de tipo curricular e adaptación de recursos e materiais.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para posibilitar a consecución por parte de todos os alumnos dos mínimos reflectidos na programación, propóñense as seguintes medidas:

Priorizar o desenvolvemento de determinadas capacidades naqueles alumnos que así o requiran

Buscarase a comprensión dos aspectos esenciais de cada tema por parte de todo o grupo

A profundización e o estudo detallado de casos concretos dependerá das capacidades individuais de cada alumno.

Diseñaranse actividades de reforzo para aqueles alumnos que non son capaces de seguir o ritmo normal da clase

Propoñeranse actividades que permitan profundizar no desenvolvemento do espírito crítico e a capacidade reflexiva.

Seguimiento do traballo diario: valoración da evolución que presenta respecto á situación inicial.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Se tratarán os seguintes temas transversais, reflectidos no Decreto 86/2015. Artigo 4:

Igualdade de dereitos no mundo do traballo.

Respeto ao medio ambiente.

Defensa dos consumidores

Respeto dos valores democráticos

Responsabilidade social das empresas.

Fomento do consumo responsable.

As actuacións concretas para incorporar os temas transversais serían:

Descubrir a presenza dos temas transversais no conxunto dos elementos do currículo do módulo.

Aproveitar a celebración dos días conmemorativos que se relacionan con estes temas transversais, para a realización de actividades.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Non están previstas actividades complementarias e extraescolares.

10. Outros apartados

10.1) Actividades complementarias

Unha copia desta programación quedará na xefatura de estudos do centro a disposición de todo o alumnado que desexe consultala.